

CUKRZYCA TYPU 2

JAKOŚĆ

ŻYCIA

PACJENTÓW

BARBARA TOMALA

CUKRZYCA TYPU 2

JAKOŚĆ

ŻYCIA

PACJENTÓW

AKAPIT
WYDAWNICTWO
EDUKACYJNE

WSBiP
Wydawnictwo

TORUŃ-OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI 2021

Recenzenci:

dr hab. Bożena Zboina, prof. WSBiP
dr Małgorzata Chmielewska

Skład, łamanie, projekt okładki:

Trzy Słońca – Iwona Adamus

Zdjęcie na okładce:

© vchalup/Adobe Stock

Redakcja stylistyczna i językowa:

Aleksandra R. Gmurska

© Copyright by Wydawnictwo Edukacyjne „AKAPIT” s.c.
& Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim
& Barbara Tomala
Toruń-Ostrowiec Świętokrzyski 2021

Wydawcy:

Wydawnictwo Edukacyjne „AKAPIT” s.c.
87-100 Toruń, ul. Heleny Piskorskiej 12/23
tel. 56 648 55 53
e-mail: info@weakapit.pl
ISBN 978-83-63955-94-6

Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim
27-400 Ostrowiec Św., ul. Akademicka 12
tel. 41 260 40 47
e-mail: biglowna@wsbip.edu.pl
ISBN 978-83-64557-40-8

Koncepcja publikacji:

Centrum Profilaktyki Społecznej – Oficyna Wydawnicza von Velke
www.cps.edu.pl

Oferta wydawnicza i sprzedaż internetowa:

www.weakapit.pl
tel. 601 880 321

Spis treści

Wprowadzenie.Cukrzyca typu 2 jako problem wielowymiarowy	11
ROZDZIAŁ 1. CUKRZYCA – PROBLEM MEDYCZNY I SPOŁECZNY	19
1.1. Wprowadzenie	20
1.2. Cukrzyca	21
1.2.1. Cukrzyca – choroba metaboliczna	21
1.2.2. Etiologia cukrzycy	22
1.2.3. Epidemiologia	23
1.2.4. Klasyfikacja cukrzycy	24
1.2.4.1. Cukrzyca typu 1	24
1.2.4.2. Cukrzyca typu 2	24
1.3. Jakość życia	25
1.3.1. Jakość i sposoby jej ujmowania	25
1.3.2. Pomiary jakości życia	26
1.4. Biomarkery a ryzyko cukrzycy typu 2	27
1.5. Wskaźnik BMI a śmiertelność z przyczyn sercowo-naczyniowych w cukrzycy typu 2	28
1.6. Zakłócenia snu a kontrola glikemii u dorosłych z cukrzycą typu 2	29
1.7. Spożywanie alkoholu a zapadalność na cukrzycę typu 2	30
1.8. Metformina a rak w cukrzycy typu 2	30
1.9. Kontrola glikemii u chorych z cukrzycą typu 2 w trakcie lub po leczeniu onkologicznym	31
1.10. Suplementacja witaminy D a kontrola glikemii u pacjentów z cukrzycą typu 2	32
1.11. Promocja aktywnego stylu życia u osób z cukrzycą typu 2	33
1.12. Programy edukacji wzajemnej u pacjentów z cukrzycą typu 2	35

**ROZDZIAŁ 2. METODOLOGICZNE PROBLEMY
BADAŃ WŁASNYCH** 37

2.1. Cel główny	38
2.2. Cele szczegółowe	38
2.3. Metody badawcze	38
2.4. Metodologia analizy danych	38
2.5. Organizacja i teren badań	41
2.6. Charakterystyka próby badawczej	41

**ROZDZIAŁ 3. JAKOŚĆ ŻYCIA PACJENTÓW Z CUKRZYCĄ TYPU 2
NA PRZYKŁADZIE PORADNI POZ WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO** 47

3.1. Analiza wyników ogółem	48
3.1.1. Wyniki ankiety własnej w grupach pacjentów leczonych insuliną i lekami	48
3.1.2. Wyniki kwestionariusza WHOQOL BREF w grupach pacjentów leczonych insuliną i lekami	55
3.1.3. Wyniki kwestionariusza AIS w grupach pacjentów leczonych insuliną i lekami	67
3.1.4. Wyniki kwestionariusza skali funkcjonowania w chorobie przewlekłej (FCIS) w grupach pacjentów leczonych insuliną i lekami	72
3.1.5. Wyniki kwestionariusza skali adherence w chorobach przewlekłych (ACDS) w grupach pacjentów leczonych insuliną i lekami	87
3.2. Badanie wybranych związków dotyczących jakości życia i akceptacji choroby wśród badanych	94
3.2.1. Badanie korelacji między poszczególnymi dziedzinami jakości życia a skalą akceptacji choroby w grupach pacjentów leczonych lekami i insuliną	94
3.2.2. Badanie regresji skali akceptacji choroby (AIS) dla poszczególnych dziedzin jakości życia kwestionariusza WHOQOL BREF	97
3.2.3. Badanie regresji skali akceptacji choroby (AIS) dla skal funkcjonowania w chorobie przewlekłej (FCIS) i adherence w chorobach przewlekłych (ACDS)	104
3.2.4. Badanie wpływu wybranych czynników na wyniki kwestionariusza WHOQOL BREF	108
3.2.5. Wpływ wieku w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki kwestionariusza WHOQOL BREF	108
3.2.6. Wpływ płci w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki kwestionariusza WHOQOL BREF	111

3.2.7.	Wpływ wykształcenia w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki kwestionariusza WHOQOL BREF	116
3.2.8.	Wpływ korzystania z aktywności fizycznej przed chorobą w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki kwestionariusza WHOQOL BREF	119
3.2.9.	Wpływ dbania obecnie o swoją kondycję zdrowotną w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki kwestionariusza WHOQOL BREF	124
3.2.10.	Wpływ prowadzenia dzienniczka samokontroli w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki kwestionariusza WHOQOL BREF	129
3.2.11.	Wpływ przestrzegania zaleceń dietetycznych w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki kwestionariusza WHOQOL BREF	133
3.2.12.	Wpływ otwartości na nowe informacje dotyczące cukrzycy w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki kwestionariusza WHOQOL BREF	138
3.2.13.	Wpływ oceny swojego obecnego stanu zdrowia w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki kwestionariusza WHOQOL BREF	142
3.2.14.	Badanie wpływu wybranych czynników na wyniki kwestionariusza AIS	147
3.2.15.	Wpływ wieku w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali akceptacji choroby (AIS)	148
3.2.16.	Wpływ płci w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali akceptacji choroby (AIS)	149
3.2.17.	Wpływ wykształcenia w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali akceptacji choroby (AIS)	150
3.2.18.	Wpływ korzystania z aktywności fizycznej przed chorobą w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali akceptacji choroby (AIS)	152
3.2.19.	Wpływ dbania obecnie o swoją kondycję zdrowotną w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali akceptacji choroby (AIS)	153
3.2.20.	Wpływ prowadzenia dzienniczka samokontroli w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali akceptacji choroby (AIS)	154
3.2.21.	Wpływ przestrzegania zaleceń dietetycznych w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali akceptacji choroby (AIS)	155

3.2.22.	Wpływ otwartości na nowe informacje dotyczące cukrzycy w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali akceptacji choroby (AIS)	157
3.2.23.	Wpływ oceny swojego obecnego stanu zdrowia w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali akceptacji choroby (AIS)	158
3.2.24.	Badanie wpływu wybranych czynników na wyniki kwestionariusza FCIS	160
3.2.25.	Wpływ wieku w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali funkcjonowania w chorobie przewlekłej (FCIS)	160
3.2.26.	Wpływ płci w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali funkcjonowania w chorobie przewlekłej (FCIS)	161
3.2.27.	Wpływ wykształcenia w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali funkcjonowania w chorobie przewlekłej (FCIS)	162
3.2.28.	Wpływ korzystania z aktywności fizycznej przed chorobą w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali funkcjonowania w chorobie przewlekłej (FCIS)	164
3.2.29.	Wpływ dbania obecnie o swoją kondycję zdrowotną w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali funkcjonowania w chorobie przewlekłej (FCIS)	165
3.2.30.	Wpływ prowadzenia dzienniczka samokontroli w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali funkcjonowania w chorobie przewlekłej (FCIS)	166
3.2.31.	Wpływ przestrzegania zaleceń dietetycznych w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali funkcjonowania w chorobie przewlekłej (FCIS)	168
3.2.32.	Wpływ otwartości na nowe informacje dotyczące cukrzycy w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali funkcjonowania w chorobie przewlekłej (FCIS)	169
3.2.33.	Wpływ oceny swojego obecnego stanu zdrowia w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali funkcjonowania w chorobie przewlekłej (FCIS)	170
3.2.34.	Badanie wpływu wybranych czynników na wyniki kwestionariusza ACDS	171
3.2.35.	Wpływ wieku w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali adherence w chorobach przewlekłych (ACDS)	172
3.2.36.	Wpływ płci w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali adherence w chorobach przewlekłych (ACDS)	173
3.2.37.	Wpływ wykształcenia w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali adherence w chorobach przewlekłych (ACDS)	174

3.2.38. Wpływ korzystania z aktywności fizycznej przed chorobą w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali adherence w chorobach przewlekłych (ACDS)	175
3.2.39. Wpływ dbania obecnie o swoją kondycję zdrowotną w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali adherence w chorobach przewlekłych (ACDS)	177
3.2.40. Wpływ prowadzenia dzienniczka samokontroli w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali adherence w chorobach przewlekłych (ACDS)	178
3.2.41. Wpływ przestrzegania zaleceń dietetycznych w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali adherence w chorobach przewlekłych (ACDS)	180
3.2.42. Wpływ otwartości na nowe informacje dotyczące cukrzycy w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali adherence w chorobach przewlekłych (ACDS)	181
3.2.43. Wpływ oceny swojego obecnego stanu zdrowia w powiązaniu ze sposobem leczenia na wyniki skali adherence w chorobach przewlekłych (ACDS)	182
ROZDZIAŁ 4. Dyskusja problemów	185
ROZDZIAŁ 5. Wnioski	201
ROZDZIAŁ 6. Konkluzje	207
Bibliografia	215
Netografia	231
Spis tabel	232
Spis wykresów	234
Aneksy	239
Aneks 1. Kwestionariusz badań własnych	239
Aneks 2. Polska wersja WHOQOL BREF	243

Aneks 3. AIS – Skala Akceptacji Choroby	248
Aneks 4. Skala adherence w chorobach przewlekłych The Adherence in Chronic Diseases Scale (ACDS)	249
Aneks 5. Skala funkcjonowania w chorobie przewlekłej The functioning in the chronic illness scale (FCIS)	252